

Arbeiði til 60 mans alt árið á Havsbrún:

Vit hava tólini og rávøruna

- Makrelurin svimur í vatnskeppum ikki langt úr landi og kostar lítið at fáa upp á land. Vit kundu skapt eini 200 arbeiðspláss við at handskera makrelflak, men vit eru ikki kappingarførir, tí arbeiðskostnaðurin er ov høgur, sigur Andreas Lava Olsen, stjóri á Havsbrún

Tað, sum áður sermerkti Fuglafjørð fyrri fremmandafólki, var deymur av fiski um alla bygdina, sum ein góðan summardag gav teimum vaml, ið ikki vóru von við hetta.

Fuglirðingar hinvegin, høvdu einki at seta niður á. Teir plagdu at siga, at hetta var gullroykur, sum øllum dámdi væl, tí hann førði nógvan pening til bygdina.

Sjálvstøðugt virki

Roykurin merkist ikki í dag - fyrri ein part, tí rávøran er feskari, men eisini tí tekniska útgerðin er betrad á Havsbrún, sum eigur æruna av rákanum. Í Fuglafirði fegnast tey framvegis um, at Havsbrún fekk innivist har í bygdini ella býnum, sum hann nú er vordin.

Havsbrún er einasta fiskavirki í Føroyum, sum ikki hevur fingið almennan stuðul. Í fjór seldi virkið fyrri 180 mió. krónur.

Í dag er Havsbrún best útgerðarvirki av sínum slag í Føroyum, sum m.a. framleiðir fiskafóður, mjøl og lýsi. Eisini er stórt ísvirkið og seinast eru teir farnir undir at arbeiða makrel - tó bert á

royndarstöði fyribils. Hetta kann kortini geva vónir um eitt heilt annað slag av framleiðslu, sum ikki hevur verið roynt á okkara leiðum áður.

Andres Lava Olsen, stjóri á Havsbrún, sigur við Sosialin, at teir hava havt arbeiði hvønn dag í hesum árinum, og at mangan hevur verið so nógv at gera, at neyðugt hevur verið at arbeiði í skiftisvakt.

Eini 60 mans arbeiða á virkinum. Havsbrún er teknisk væl útgerð virki, sum krevur nógva viðlíkahald. Er eingin fiskur, arbeiða fólkini við at hava eftirlit og umvæla teknisku útgerðina.

Viðkað so hvørt sum ráðini vóru til tess

Andreas Lava Olsen varð settur stjóri á Havsbrún í

1972, og hevði arbeiði á fiskavirki í Danmark, tá hann valdi at koma heim aftur. Frá byrjanini og til í dag, hava teir útbygt virkið, viðkað um teknisku útgerðina o.s.fr.

Í 1973 bygdu teir stórt ísvirki, síðani fóru teir undir fódurframleiðslu í smáum í 1981, bygdu eitt nýmótans fódurvirki í 1988, og seinast makrelvirkið, sum var liðugt í 1992.

Makrelvirkið er sjálvstøðugt partur av virkinum, undir P/F Pilagos, sum vinnulivsfólk í Fuglafirði, Havsbrún og reidara felag í Írlandi hava stovnað í felag.

Andreas Lava Olsen: - Í royndarárinum, sum ikki er liðugt enn, hava vit heilfryst ein part av rávøruni, sum er útflutt til Europa.

Havsbrún hevur júst gjørt sáttmála við Japan um heilfrystan fisk, og ta framleiðsluna eru teir farnir undir at virka 16. oktober.

Minka um arbeiðsloysið

- Hin royndin hevur verið at handskorid flak úr makreli, sum kann fáa stóran týdning fyrri arbeiðið á landi, um vit kunnu framleiða til kappingarføran pris.

- Her eru vit í harðari kapping við skotar og írar, sum hava nógva bítigari arbeiðsorku enn vit.

- Handskorin makrelur er góð söluvøra í Europa. Vit hava atgongd til fiskin, sum svimur í vatnskeppum ikki langt úr landi, og sum ikki kostar so nógva at fáa upp á land. Umframt at vit útfluta heilfrystan fisk, kundu vit

Andreas Lava Olsen, stjóri á Havsbrún: - Vit hava fiskin, framleiðslutólini og kunnu arbeiða 25 tons um dagin, um arbeiði verður í tveimum vaktarskiftum. Restina kundu vit býtt út til onnur virki, sum standa tóm eftir saneringina

eisini fingið nógva fólk í arbeiði, um bert arbeiðskostnaðurin var lægri.

- Hvussu nógva arbeiðspláss kundu verið stovnað til at handskera makrelflak?

- Leystliga vildi eg mett, at eini 200 fólk kundu fingið arbeiði berturalt árið.

- Vit hava bert pláss fyrri at arbeiða ein lítlan part av rávøruni á Havsbrún, men tað hevði ikki verið nakar trupulleiki at latið øðrum virkjum rávøru, sigur Andreas Lava Olsen.

- Vit hava fiskin, framleiðslutólini og kunnu arbeiða 25 tons um dagin, um arbeiði verður í tveimum vaktarskiftum.

- Vit kundu býtt restina út til onnur virki, sum standa tóm eftir saneringina. Ongar stórvegis broytingar skulu til. Virkini kunnu brúkast, so sum tey standa.

Arbeiðskostnaðurin ov høgur

- Vit fara at gera enn eina roynd, fyrri at vita um tað ber til at minka útreiðslurnar í samband við handskeringina. Best hevði verið, um vit finga aðra lønarskipan, tí tað nyttar lítið at vit selja flak fyrri seks krónur, um írar og skotar selja fyrri fimm krónur.

Kreppan er sjálvskapt, sigur Andreas á Lava um stöðuna í landinum.

Andreas Lava Olsen heldur, at stórsta skiftið í føroysku fiskivinnuni kom í 1975, tá ráðfiskagrunnurin varð stovnaður. Tá var eisini kreppa í fiskivinnuni í Føroyum.

Havsbrún er einasta virki í Føroyum, sum ikki hevur fingið almennan stuðul.

Virkið sæst væl aftur framvið bryggjuna. Tað tekur góða lótu at ganga frá einum enda til hin, sum er einar 500 metrar

